

dermist találunk (így az *Ocimum*, *Salvia*, *Lallemantia*, *Dracocephalum* fajoknál). A maghéj vékony belső rétege porozus sejtfalakkal bír. Endospermium hiányzik. Az egyenes embryo olajdús.

A *Dracocephalum Royleanum* Benth. terméseinél a fentebbieken kívül a következőket találtam:

Az epidermis igen nagy nyálkasejtekből áll, melyek között hosszú T alakú több sejtből álló támasztó-oszlopok vannak. A nyálkasejtekből 1—2 keményítő-szemecskét is találunk a nyálkán kívül. 2—3 sorban festéktartó-sejtek következnek ezután a Tschirch-féle tápláló-réteg. Ezt követik a jellemző sclereidák, a vastag falakat átjáró csatornákkal. A maghéj két sejtora közül a felső, illetőleg a külső chlorophyllt tartalmaz. Táplálósövet nincs. A csira egyenes, eltérést nem mutat.

A szakosztálynak 1908 márczius 11-én tartott üléséből.

Rapaics R.: Elzöldült csillagfürtvirág.

A kassai M. K. Gazdasági Akadémia botanikus kertjében az amerikai hazájú *Lupinus perennis* egy tőkéje az idén július havában másodszor is virított; azonban a második virágzás virágai abnormálisan fejlődtek: elzöldültek. Az elzöldült virágokon egyedül a csésze nem változott meg, a szirmok lomblevélszerűek úgy színüket, mint szerkezetüket tekintve, a porzók helyén vékony fonalak fejlődtek, a melyek hamarosan elszáradtak a nélkül, hogy virágport termeltek volna; a termőlevél a fürt alsó felében, a szokottnál jóval nagyobb hosszúságától eltekintve, rendesen a fürt középső felében mindinkább kiterül és lomblevélszerű, míg végül közvetlenül a fürt csúcsa alatt levő virágok termőlevele teljesen megfelel valamely páratlanul szárnnyasan osztott lomblevélnek azzal a feltűnő sajáttsággal, hogy a levél csúcsán levő levélke aránytalanul erősebb fejlettségű, mint a többi.

Az elzöldülésnek éppen ez az utóbbi körülmény kölcsönöz jelentőséget, a mennyiben újabb bizonyítékot szolgáltat a Brogniart-Celakovský-féle foliolaris elmélethez.

A szakosztálynak 1908 október 14-én tartott üléséből.

IRODALMI ISMERTETŐ.

Zelenyák János, *A gyógynövények hatása és használata*. Szerző kiadása. A szerzőt a jelen munka összeállításánál azon cél vezette, hogy a nálunk termő gyógynövényeket, melyek nagyrészt feledésbe mentek, ismét bevezesse a házi használatba. A bevezető részben művelési szabályokat ad; itt a növényeket egy- és kétnyáriakra, évelőkre és fanemű gyógynövényekre csoportosítja. Az egyes növényekről megmondja, hogy milyen talajba és mikor vetendők, valamint hogyan kell a kelt növényt gondozni és begyűjteni. Végül a kész árúnak kereskedelmi értékét is felhozza; ez persze igen változó, de mégis tájékozásul szolgálhat. A botanikai előszóban az egyes növényi részek leírásával foglalkozik; csak az a kár, hogy itt — a mint a használt irodalom felsorolása is bizonyítja — az újabb botanikai tankönyveket nem vette tekintetbe; ennek tulajdonítható bizonyynyal, hogy sok oly determinatívát használ, melyet a botanika mai álláspontján már nem fogad el. A szöveg legnagyobb részét a gyógynövények fejezetkinti tárgyalása képezi. A növény leírását a szerző a Wágner-féle atlaszból veszi át, ehhez hozzá fűzi a használatát, megemlítvén, mily betegségek ellen és mily betegségekben használható az illető növény úgy belsőleg, mint külsőleg. A munka harmadik részében a különböző betegségek vannak betűrendben felsorolva és mindegyik után ott találjuk azon növények neveit is, melyeket a szerző az előbbi részben az illető betegség ellen ajánl. A munka végére a Hoffmann—Wágner-féle atlasznak 40 táblája van csatolva. A szerző már az előszóban kiemeli, hogy nem akarja az orvost pótolni és a közönséget a kurzuslásra megtanítani — mert az orvosi tanácsot okvetlenül ki kell kérni — hanem inkább a sok titkos csudaszert kiszorítani azáltal, hogy a laikus közönség figyelmét, melynek ezen könyvet összeállította, felhívja a növényekben rejlő s ez idő szerint elfelejtett gyógyerőkre.

AUGUSZTIN B.

NÖVÉNYTANI REPERTORIUM.¹

(Rovatvezető; KÜMMERLE J. BÉLA.)

a) Hazai irodalom:

- A n o n y m u s : A burgonya két veszedelmes betegsége. — Gazdasági Tanácsadó. II. évf. 1908., 74—75. old.
- — A Champignon-gomba termesztéséről. 18 ábrával. — Gazdasági Tanácsadó. II. évf. 1908., 65—66. és 69—70. old.
- — A moha szerepe az erdőben. — Gazdasági Tanácsadó. II. évf. 1908., 83. old.
- — A lombhullatás. — Kertészeti Lapok. XXIII. évf. 1908., 347—350. old.

¹ E rovat alatt rendszeresen közöljük a nyomtatásban megjelent hazai eredetű vagy hazai vonatkozású új szakirodalmat, kiterjeszkedvén a növénytanak minden egyes ágára. Kérjük e végből a szerzőket, hogy megjelent közleményeiket a szerkesztőségnek beküldeni, vagy pedig a megjelent közlemények forrásáról értesíteni sziveskedjenek. (Szerk.)